

Chiny przyjmują nowe prawo o bezpieczeństwie narodowym

Marcin Kaczmarek

1 lipca chiński parlament przyjął nową ustawę o bezpieczeństwie narodowym. Definiuje ona bezpieczeństwo w bardzo szeroki sposób, obejmując nie tylko kwestie obronności, ale także polityki, gospodarki i finansów, cyberprzestrzeni, środowiska naturalnego i eksploracji surowców naturalnych oraz kultury. Chiny deklarują gotowość do przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa narodowego poza granicami państwa, poczynając od mórz otwartych poprzez regiony arktyczne do przestrzeni kosmicznej. Nowe prawo reguluje formalny podział odpowiedzialności pomiędzy poszczególnymi organami państwa oraz określa mechanizm funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa. Oddzielna część poświęcona jest obowiązkowi obywateli Chin w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, odnosząc się także do mieszkańców Hongkongu, Makao i Tajwanu.

Komentarz

- Nowe prawo zaciera granice między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz rozciąga pojęcie bezpieczeństwa na wszystkie dziedziny życia społecznego. Takie podejście wpisuje się w szerokie rozumienie bezpieczeństwa dominujące obecnie zarówno na Zachodzie, jak i w Rosji. Jednakże w kontekście innych działań podejmowanych przez Pekin w dziedzinie bezpieczeństwa w ciągu ostatnich dwóch lat tworzy ono wrażenie narastania poczucia zagrożenia w chińskiej elicie rządzącej, przede wszystkim obaw o podważenie pozycji partii komunistycznej i destabilizację wewnętrzną na tle społeczno-ekonomicznym. Chińskie władze regularnie wskazują także na gotowość prowadzenia przez kraje zachodnie polityki „zmiany reżimu” i wspierania ruchów separatystycznych w Chinach.
- Reformom ekonomicznym i politycznym wprowadzanym stopniowo przez Xi Jinpinga towarzyszy przebudowa systemu bezpieczeństwa, mająca doprowadzić do zacieśnienia kontroli partii komunistycznej nad społeczeństwem oraz zmniejszenia wpływu aktorów zewnętrznych. W 2013 roku powołana została Komisja Bezpieczeństwa Narodowego jako organ mający koordynować działania państwa w dziedzinie bezpieczeństwa. W listopadzie 2014 roku przyjęto ustawę o przeciwdziałaniu szpiegostwu. Prowadzone są prace nad ustawami o przeciwdziałaniu terroryzmowi, cyberbezpieczeństwie oraz zagranicznych organizacjach pozarządowych. Na takim tle hasło bezpieczeństwa narodowego staje się swego rodzaju substytutem ideologii komunistycznej, który może posłużyć jako narzędzie masowej mobilizacji obywateli.

- Nowe prawo ilustruje kluczową wagę, przykładaną przez władze Chin do możliwości prowadzenia efektywnych działań w cyberprzestrzeni. Władze chińskie, postrzegając wolność panującą w cyberprzestrzeni jako jedno z kluczowych źródeł zagrożeń dla wewnętrznej stabilizacji i pozycji partii komunistycznej, intensyfikują działania na rzecz kontroli internetu. Jednocześnie, argumentując na rzecz suwerenności w cyberprzestrzeni, forsują wizję globalnej sieci informatycznej podzielonej na „sektory narodowe”.